

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioan. Crombecii Societatis Iesv Presbyteri De Studio Perfectionis Libri Dvo

Crombecius, Johannes

Mogvntiæ, 1614

XV. Quæ iuvent ad memoriam præsentiaë diuinæ conseruandam; ac in primis Aspirationes breues ad id admodum esse idoneas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51132)

ne vtentur. Omnia probent; quod bo-^{sentia Det.}
 est, teneant. modo Deus honoretur, mihi ^{1. Thess. 5.}
 cura est quibus id modis fiat.

hoc extremum moneo, in illis quatuorde-
 modis propositis exercendis vtile esse, vt,
 quam quispiam vtatur, eos perlegat dili-
 ger, & de singulis meditationes aliquot in-
 ter; sicque eos penetret & imbibat, vt in iis
 excendis plus æquo non laboret conceptibus
 mandis, qui valetudini officere possent,
 præsupposita scientia, sic eos verset animo,
 potius piis affectibus quam cogitationibus
 incumbat. Quapropter formulas quasdam ora-
 tionum iaculariarum ponemus, quibus vo-
 cas amorque diuinus in nobis incendatur at-
 talatur, vt cum voluptate fructuque sanctam
 exercitationem obeamus.

C A P. XV.

*iuuent ad memoriam presentia diuina
 conseruandam: ac in primis Aspiratio-
 nes breues ad id admodum esse
 idoneas.*

*Oratio in-
 uat diuina
 presentia
 memoriam*

EX his quæ iuuare possunt conserua-
 tionem diuinæ præsentia, nihil effi-
 cius atque accommodarius est, quam ora-
 tio cum Deo. Quando oras, inquit, cum Deo lo-
 quitur, illum habet præ-
 leuauit.

*In Psal 85.
 ad vers.
 Quoniam
 ad te, Do-
 mine, ani-
 mam meam
 leuauit.*

Zz fen-

sentem, de eo cogitat, eum videt; alioquin non
pro dignitate, nec cum sensu aut reuerentia
bita loqueretur. Quapropter qui exercitiis
nibus mentalibus orationique ex professo
stituto insistent, iis (quod cum Deo affidue
sentur) non est tanta difficultas Deum pre-
tem retinere, quanta iis qui vitam aut in-
ne constitutam, aut mixtam, amplexi sunt.
di tamen omnes erunt praefidiis quibusdam
*qui iustus est, iustificetur adhuc, & sanctus sancti-
tur adhuc.*

Apos. 22.

85. Sancti Patres, ut Deo perpetuo adhae-
cerent, cum ab oratione auelli cogere tenta-
tas orationes habebant semper praefidiis
quibus calorem ex confortio Dei ac omni
conceptum conseruarent. Haec vocantur iacu-
toriae, à iaculis, quae efficaciter iaciuntur.
Id vero inter iacula in scopum allicque
ta, & orationes nostras discriminis est
lum ab arcu intortum à scopo non retor-
tur: nos vero nullum telum in Deum
mus, quin & vulneretur ipse idemque an-
culum in nos retorqueat: oratio enim si
casta fuerit, caelos pertrans, vacua non
in oratione namque sanctae cogitationes
tur, desideria ardentia efferuescunt, anima
excitatur, ut sagittas tuas retorqueri possit.
nim D. Augustinus fatetur: *Sagittas tuas, Domine,
cor nostrum caritate tua.* Certe si unquam
me in oratione, ubi compunctio cordis acci-
tur; compunctionem vero à pungente dila-
tus telo oriri, quis potest ambigere?

*Lib. 9. Con-
fes. c. 2.*

*Orationes
iaculato-
riae, quae, &
cur sic di-
stinguantur.*

cantur item Aspiraciones : quod nomen *Cur Aspi-*
 indidit Psalmographus, cum ait: *Os meū rationes*
 & attraxi spiritum. Attrahere enim spiri- *vocentur.*
 est aspirare: respirat, qui vicissim haurit & *Psal. 118.*
 Illud mirabile in hoc facto, quod qui e-
 atur orationem feruentem, simul etiam
 er: imo ne spirare quidē posset, nisi Deus
 um aerem infunderet. Ex vna ergo parte
 rat, ex altera attrahit spiritum: qui, vbi os a-
 um (quod per orationem fit) reperit, insi-
 le, animamque penetrat & replet. Hinc o-
 ne Christus: *Spiritus vbi vult spirat, & vocem Ioan. 3.*
sed nescis vnde veniat, aut quo vadat. Sic est
spiritus est ex spiritu.
 Metaphora hæc quoque atque analogia du-
 ex piscibus, qui perpetuo respirant in aqua
 animalibus, quæ in aere. Dicunt enim Medi-
 hominem non tantum cibo & potu ali, sed
 in aere: plurimumque aerem facere ad ge-
 dum spiritus vitales. Viuimus vere spiri-
 vita, si in aqua gratiæ, quasi boni pisces,
 perpetuo respiremus: aut, vt animalia, aerem
 uriamus diuinum: ex quo & nutrimur incre-
 liler: imo cibus potusque spiritus nostri est
 etio, & spiritus vitales ardentisque motus in
 nis nostris ingenerantur.
 Vocantur etiam orationes hæ Colloquia, eo *Cur Colle-*
 quia.
 quod homo Deum & Deus hominem vicissim
 quatur: homo quidem incensis votis ac de-
 tris: Deus vero immixtis luminibus se præ-
 tem, loquentem, hominemque inflam-
 tem adesse manifestat. quod maxime cum
 Zz 2 ora

oramus, vel legimus, solet accidere, recte

Lib. 3. Sententiarum cap. 8. ro : Qui vult cum Deo semper esse, frequenter debet rare, frequenter & legere: nam cum oramus, cum ipsi loquimur: cum vero legimus, Deus nobiscum est. Omnis profectus ex lectione & meditatione fit.

Qua sit vis orationum Iaculatoriarum. In Ps. 118. conc. 29. super vers. Clamaui in toto corde meo. 86. Orationes vero huiusmodi infatigabiles sunt; & in substantia non inferiores, si ex corde prodeant. Vnde Dominus: In toto corde clamatur, quando cogitatur. Tales orationes rare sunt multis, autem paucis. Hæc ille. Crebræ tamen sunt, ne animus intepelcat; breves, ne dissipetur attentio, aut ne quis ab actibus sæta impediatur. De his scribit idem Dominus ad Probam. Dicuntur, ait, frater meus crebras quidem orationes habere, sed eas rarisissimas, & raptim quodammodo iaculatorie vigilanter erecta, que oranti plurimum necesse est per productiones moras evanescat atque brevis attentio.

Epist. 121. ad Probam, de orando Deo, ca. 10. Commendat vero inter alia Basilii quod ad multa magnam vim habeant, si liquid obtinendum, siue ad malum, siue ad bonum; ita enim ait: Psalmus est prostrigandis ac depellendis quoddam amuletum, Angelus conciliator, scutum securitatis inter timores nos, diurnorum requies laborum, infantium protectio, consistentium in aetate flore decus, senum solatium. & inferius: Incipit erudiri primum, elementaris est institutio proficientibus augmentum, perfectis denique

Psalmorum commendatio. Basilii quod ad multa magnam vim habeant, si liquid obtinendum, siue ad malum, siue ad bonum; ita enim ait: Psalmus est prostrigandis ac depellendis quoddam amuletum, Angelus conciliator, scutum securitatis inter timores nos, diurnorum requies laborum, infantium protectio, consistentium in aetate flore decus, senum solatium. & inferius: Incipit erudiri primum, elementaris est institutio proficientibus augmentum, perfectis denique

Basilii homil. in Ps. 1. seu in proemio in Ps. 10. 1.

lect. e, teste firmamentū. Hæc ille. Psalmi. n. pleniffi-
 uenter debent spiritu: sententias breues, sed ignitas, cō-
 amus, tam quas qui ruminant, incredibili volupta-
 nobis sicut funduntur.

Ioannes Cassianus in Collatione Abbatis *Collat. 10.*
 de Psalmodum numero versiculum vnus *c. 10. Vtili-*
 et, in quo tantum momentum ponit, vt eū *tates illius*
 inferioria opera, tentationes die nocteue oc- *vers.*
 de Deo tentates, velit vsurpari: repetitque illum de- *Deus, in*
 do alio septies, toties novos casus atque occasio- *adiutoriū*
 r multis adhibens, quibus, & innumeris aliis, vt à no- *meum in-*
 tamentum adhibeatur, grauissime inculcat. is vero est: *tende.*
 ues, in adiutorium meum intende; Domine, ad adiu- *Psal. 69.*
 o actum me festina. Huius versiculi, ait, oratio, in ad-
 m D. et eruamur, in prosperis vt seruemur, ne extolla-
 atres inaccessibili iugitate fundenda est: huius meditatio
 deas tam peccatore indisrupta voluatur; hunc in opere quoli-
 iculata que ministerio, siue in itinere constitutus, decanta-
 m necessitas desinas; hunc & dormiens, & reficiens, & in
 ue beatus natura necessitatibus meditare. & ibidem:
 amque versiculus non immerito de toto Scriptu-
 lilius P. excerpit instrumento: recipit enim omnes
 eant, fructus, quicumque humana inferri possunt natura;
 lum ad omnem statum atque vniuersos incursum proprie
 gandum & competenter aptatur: habet siquidem aduer-
 Angelorum omnia discrimina inuocationem Dei; habet humi-
 timores aciem pie confessionis; habet sollicitudinis ac timoris
 utium in perpetui vigilantiam; habet considerationem fragili-
 decus & sue, exauditionis fiduciam, confidentiam præsenti-
 : Incipit semperque astantis presidii; (qui enim iugiter suum
 atio P. at protectorem, certus est eum semper esse præsenti-
 que (suum) habet amoris & caritatis ardorem; habet
 Zz 3 insi-

insidiarum contemplationem, inimicorumque formidinem: quibus perspicuus semetipsum die nocteque latum, confitetur se non posse sine sui defensorum auxilio liberari. Hæc Cassianus, & alia, quæ in Collatione toto capite decimo fulissime persequitur.

87. Existimo in eius sententiam esse delectandum, versiculumque illum habendum in ore, in mente, ad singula quæ operamur: enim brevis, semperque obuius; & si tunc modum illum usurpemus, satis est. Addatur tantum maiorē reuerentiam, & honorē Deo deferendum significatio. *Ecclesiæ ordinariæ clausula: Gloria Patri, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.* Quæ si mente, si meditare proferantur, singula vertendo, derando, erunt nobis magno vsui & commodum effundendo, fructumque percipiemus adhibiti studii poenitentium.

Ad res singulas orationes esse adhibendas.

D. Thomas Aquinas dicitur particularibus orationibus, quas pene ad singula recitaret. quod admodum laudabile est. turque in eo D. Augustinum, Bernardum, et alios, aliosque pios Patres imitatus esse: nunquam mente erant otiosi: sed semper ore vel animo aliquid pie masticare ac rumore videbantur: quod ex eorum scriptis ac rationibus satis est perspicuum. Cum vero orationum alia sit mentalis, quæ sola mente percipitur: alia vocalis, quæ affectu voceque adhibetur: constat: vtraque utilis est: & quando vocaliter adhiberi potest sine arbitrio, vtile id est ad masticandum.

tionem comparandam. Ut autem piis a-
 s facis faciamus, hic orationum Iaculato-
 rum fontes, vnde eruuntur, ponemus; addi-
 ta, quae ex Psalmis & Patribus sententiis fundendis
 sificandis: denique, quid in operibus sin-
 gulis depromi possit ex animo caritate accenso,
 n esse debere.

Meminerimus tamen sententias huiusmodi
 verficulos recitandos aut ruminandos esse
 & si tantummodū colloquii inter Deum & animam in-
 tati: verbaque singula librandā, perpenſa eo-
 rum significatione propria vel impropria, iun-
 gendo sententiarum verba verbis, sententias
 entis, ex quibus elicias cibum potumque
 nutriendo idoneum: praestatque vni-
 cum attendente, & cum sensu discutere, quam plu-
 rimū effundere.

C A P. XVI.

*Aspirationum fontes ponuntur undecim:
 adhibitis formulis ex Scriptura sa-
 cra, sanctisque Pa-
 tribus.*

Fontes è quibus Aspiraciones istae de-
 promi possint, ac desideria inflam-
 mata tamquam tela in caelum vibrari, sunt in
 primis consideratio patriae caelestis: ad quaē san-
 ctissimus Rex sic aspirat: *Vnam petii à Domino, hanc
 requiram: vt inhabitem in domo Domini omnibus
 diebus vita mea: vt videam voluptatem Domini,*
 Psal. 83.

*Aspiratio-
 num fontes
 undecim.
 Fons. 1.
 Considera-
 tio caelestis
 Patria.
 Psal. 26.
 Psal. 83.*